A-I/4/1323/22

प्रथमसत्रार्द्धम्

चतुर्थपत्रम्

अद्वैतवेदान्तः

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। (15×2=30)

1. "प्राचीनैर्व्यवहारसिद्धविषयेषु. . . . ." इति श्लोकं लिखत।

2. परिसंख्याविधिः कः?

अथवा

'व्रीहीनवहन्ति' इति कस्य विधेः उदाहरणम्?

3. श्रवणविधिवाक्यं लिखत।

4. उपादानं कतिविधं? ब्रह्म जगतः कीदृशमुपादानम्?

5. केषां मते माया द्वारकारणम्?

6. घटाकारवृत्त्या निवर्त्यमानं न मूलाज्ञानं, कुतः?

अथवा

उपादानलक्षणं किम्?

7. तत्त्वशुद्धिकारमते कः साक्षी?

अथवा

वृत्तिनिर्गमनप्रयोजनं किम्?

8. 'अज्ञोऽस्मि' इत्यज्ञानसम्बन्धानुभवः कस्य?

अथवा

कः तैजसः?

9. पूरयत – "घटसंवृतमाकाशं. . . . . . .नभोपमः"।

अथवा

पूरयत – "राजसूनो. . . . . . .तत्त्वमस्यादिवाक्यतः"।

10. वाचस्पतिमिश्रमते अज्ञानं किमाश्रितम्?
11. दृग्दृश्यविवेके व्यावहारिको जीवः कः?
12. शुद्धं ब्रह्मैव जगदुपादानमिति केषां मतम्?
13. श्रवणं नाम किम्?
14. रज्ज्वादिविक्षेपोपादानभूतम् अज्ञानं किमाश्रितम्?
15. तत्त्वविवेकानुसारं मायाविद्ययोः को भेदः?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। (5×6=30)

16. संक्षेपशारीरकानुयायिमते कथं श्रवणे नियमविधिः? इति दर्शयत।
17. चित्तत्त्वस्यचातुर्विध्यप्रदर्शनेन जीवेश्वरविभागं सोदाहरणं वर्णयत।

अथवा

ईश्वरः बिम्बः, जीवश्च प्रतिबिम्बः इति मतमुपस्थापयत।

18. कौमुद्योक्तं साक्षिस्वरूपं वर्णयत।

अथवा

साक्ष्यानन्दस्य अनावृतत्त्वमुपपादयत।

19. चिदुपरागार्थावृत्तिः इति मतं प्रतिपादयत।
20. एकजीववादे बन्धमोक्षव्यवस्थां विचारयत।

अथवा

मायायाः जगत्परिणाम्युपादानत्वपक्षं दर्शयत।

स. दीर्घोत्तरीयः प्रश्नः समाधेयः। (1×20=20)

21. अनेकजीववादे बद्धमुक्तव्यवस्थां मतभेदपुरस्सरं प्रतिपादयत।

अथवा

ब्रह्मणः सर्वज्ञत्वं कीदृशमिति अत्र मतभेदं प्रदर्शयत।

अथवा

साक्षिणः नित्यत्वे कथं अहङ्काराद्यनुसन्धानसम्भवः इत्यत्र मतभेदमुपस्थापयत।